

Sněženka farní

Zpravodaj farnosti Panny Marie Sněžné v Praze

Ročník XXX.

Duben 2024

Draží čtenáři!

Příprava na velkou slavnost byla monumentální. Při pohledu na nádhernou róbu rozkvetlých stromů a keřů, jsem si představil polonézu, která zahajuje úžasný čas, kdy se čeká na příchod krále. Hořící ohně zlatého deště. Jakoby pánové v nádherných bílých košilích, to obraz ovocných stromů, a dámy v jemných růžových šatech. Lampy pampelišek, které osvěčují kroky tančících a neposedný, ale krásně zpívající sbor poletujících perutí. Zelené koberce trávy vyšívané vůní fialek. Orsej a křivavec s nastavenou náručí slunci na nás křičí: Bůh je mocný!

Všechno to je odrazem přípravy na Velikonoce, na vítězství mocného Krále a Pána, Ježíše Krista. Postní období proběhlo jak vyplašená srna. Jsem velmi rád, že zpovědní služba byla náležitě využita, a mnohá srdce se stala místem radostného očekávání. Možná se nám nepodařilo splnit kdejaké předsevzetí, ale víme, k čemu jsme povoláni! „Miluj Pána Boha svého a bližního jako...“

Jaro, které nám připravilo krásný teplý večer Bílé soboty je rychlejší, jako by posel nutně potřeboval zvěstovat poselství pokoje. Všechny přípravy měly v sobě napětí očekávání výjimečných obřadů. Mnozí v očekávání přijetí svátostí. Byl to čas, ze kterého máme nyní čerpat a hlouběji si uvědomit, co se to vlastně přihodilo a proč je kolem tolik povyku. Pokud v nějakém sportu vyhrají naši,

celý národ jásá a není mu to na obtíž. Vytahují národní vlajky a dělají neskutečný rambajz z radosti nad vítězstvím. Tím více jsme povoláni, abychom se nechali zaplavit radostí z Ježíšova vítězství a nad záchranou člověka samotným Bohem. Nad Láskou, kterou nám projevil v Synu. Možná si můžeme promítat v mysli tu či onu přihrávku, která vedla k vítěznému gólu. Tak nechme i radost Velikonoc doznívat v našich životech. Není to skutečnost pomíjivá, jako sportovní klání, ale neuvěřitelně nekonečná a trvalá. Pro ty, kdo chtějí!

Přípravy ještě nekončí. Šeříky upravují své lampy, aby v pravý čas provoněly prostor a člověka vytrhly ze splínu k naději, že život s Kristem stojí zato. Orchester také ladí symfonii jasmínů a jiných krás a vůní, aby člověk nepropadal malomyslnosti. Všichni na nás volají: „Haló, jsme tady! Buď i ty!“

Těším se na požár Ducha Svatého, dárce života a svatosti. Těším se na poutní sezónu v Hájků, i když se musí předem, při brigádách, udělat ještě mnoho práce.

Požehnaný čas, mějte srdce otevřené a buďte vnímaví k něze, kterou nám Bůh poskytuje.

Váš Filip

DUBEN VE FARNOSTI

Aktuality sledujte, prosím, na nástěnce, v ohláškách, na webu a Fb.

8. 4. – Slavnost
Zvěstování Páně

24. 4. – sv. Jiří

23. 4. – Svátek sv.
Vojtěcha, biskupa
a mučedníka

Ilustrace: Eva Řádková

Chválové večery

se v našem kostele konají **každou středu večer od 19.30 hodin**. Program najdete na plakátcích v kostele a na nádvoří, a na webu: www.chvalyvestredu.cz
Všichni jste co nejrdečněji zváni!

Setkání Sekulárního františkánského řádu

se bude konat v **neděli 7. dubna. Ve 14.00 hodin** možnost společné modlitby růžence. Mše svatá začíná ve 14.30 hodin v kapli sv. Michala. Hostem bude fr. Bartoloměj Černý OFM.

48 hodin františkánem

Opět zveme na naši oblíbenou akci pro všechny, kteří přemýšlejí o duchovním povolání „48 hodin františkánem“ **5. až 7. dubna v Plzni!** Více na www.ofm.cz. Víte-li o někom, kdo by mohl mít zájem, dejte mu také vědět.

Noci světla

Milí přátelé, od dubna na Nocích světla opět rozsvěčíme kostel Panny Marie Sněžné. Noci světla budou probíhat v **úterý 9. 4., 14. 5., 11. 6. v čase od 19.30 do 20.45 hodin**.

Přijďte se zastavit před Bohem přítomným ve vystavené Nejsvětější svátosti oltářní. V tomto čase také bude možnost přímluvné modlitby nebo duchovního rozhovoru. Těšíme se na vás!

*Společenství Cestou k životu
Hana Bartková*

Brigády v Hájků

Zveme vás na jarní brigády v Hájků, které proběhnou koncem dubna. Informace naleznete na plakátku na straně 5.

Stavíme farmu v Kongu

beseda v refektáři kláštera 10. 4. od 19.00 hodin

Zveme vás na besedu s Markétou Debrouse – koordinátorkou projektu Farma Niolo. V roce 2016 čeští dárci zakoupili sirotčinci P. Marie Lurdské v Loangu pozemek pro farmu, která by měla umožnit nejen jeho potravinovou soběstačnost, ale i dát práci vystudovaným dětem a těm menším místo prázdninového pobytu, a také možnost pomáhat s pěstováním a chovem zvířat.

Architektonická studie na výstavbu farmy byla oceněna ve dvou mezinárodních soutěžích, bohužel žádost o dotaci byla ministerstvem zamítnuta. Hledáme tedy finanční prostředky, díky nimž by bylo možné slibně rozjetý projekt uskutečnit. Můžete se těšit na:

- Vyprávění a prostor pro vaše dotazy i informace o možnostech nenáročné pomoci.
- Promítání krátkého fotodokumentu shrnujícího historii sirotčince a pomoc dětem od dárců z ČR.
- Prodej triček a tašek s potisky vytvořenými z maleb sirotků.
- Ochutnávku konžského jídla.
- Kávu, čaj a štrůdl z klášterní kuchyně

Simona Laštůvková

Setkání Taizé – Pout' důvěry

Od 19. do 21. dubna proběhne v Praze česko-slovenské setkání Taizé – Pout' důvěry. Jedna z událostí tohoto setkání se bude konat i u Panny Marie Sněžné, a to **workshop 20. dubna přibližně od 15.00 do 16.00 hodin v refektáři** našeho kláštera. Konkrétní informace o workshopech a dalších akcích, případně kontakty na organizátory najdete na www.taize.fr/cs_article36721.html

Máte chuť podílet se na aktivitách farnosti?

Všichni, kteří mají zájem o chod naší farnosti a rádi by se do něj aktivně zapojili, se mohou zúčastnit pastorační rady, která se koná každý měsíc, obvykle v úterý od 19.00 na faře. Nemusíte se bát přijít mezi nás, a seznámit nás se svými plány, nebo návrhy. Datum příští pastorační rady bude zmíněno v ohláškách. Své nápady, názory, podněty, apod., nám také můžete psát na farní mail pms@efara.cz, nebo do Messengeru na naší facebookové schránce. Další kontakty najdete zde: pms.ofm.cz/kontakty.html Děkujeme všem, kteří by se chtěli přidat k jakékoliv činnosti v naší farnosti, případně by chtěli do farnosti přinést něco nového. Každý nápad vítán!

První hájecká pout'

Srdečně vás také už teď zveme na první letošní hájeckou pout', která se koná **ve středu 1. května v 11.00 hodin**. Těšíme se!

FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER HÁJEK

Přijďte nám pomoci při jeho obnově!

BRIGÁDY V HÁJKU 2024
V SOBOTU OD 9:00 HODIN

ZAČNEME MŠÍ SVATOU V 8:00 HODIN

ÚKLID LESA, ŘEZÁNÍ A ŠTÍPÁNÍ DŘEVA

20. DUBNA 2024

ÚKLID A PŘÍPRAVA PŘED POUTNÍ SEZÓNOU

27. DUBNA 2024

Chcete-li dostávat hájecká upozornění, navštivte webové stránky
a přihlaste se v kontaktech do emailové skupiny Hájek.

ŘAD MENŠÍCH BRATŘÍ FRANTIŠKANŮ

Jungmannovo nám. 18; 110 00 Praha 1, tel.: klášter - 224 490 350, tel.: fara - 222 246 243; mail: praha@efm.cz; www.ofm.cz

FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER V HÁJKU

Červecný Újezd, Praha – Západ, pošta Unhošť 273 51

REKTOR kláštera v HÁJKU: P. Filip Jan Rathouský OFM, mob.:723 189 871; pms@efara.cz
Správce Hájku tel.:603 822 060

TY ZNÁŠ MŮJ NEKLID

zpěvy z Taizé
ztišení
workshopy
víkendové setkání
modlitba
společenství

přihlašování:

ČESKO-SLOVENSKÉ SETKÁNÍ **TAIZÉ**
19. –21. dubna 2024, Praha

OHLÉDNUTÍ

Bratři v Izraeli

Několik našich bratří, spolu s bratry ze Slovenska, se v polovině září 2023 vydalo na společnou desetidenní pouť do Izraele...

Svatá země 2023 – cesta do Perly františkánských misii (část 6.)

Přijíždíme do Qasr al-Jahúd jihovýchodně od Jericha. Krajina už tu má charakter pouště. Sjíždíme až k řece Jordán na jeho západní břeh a připojujeme se k četným turistům, kteří zde hodlají obnovit své křestní sliby na místě, kde podle tradice křtil sv. Jan Křtítel (foto 1).

Pro tento účel jsou po obou stranách řeky vybudovány plošiny, ze kterých je možné do Jordánu vstoupit. Druhý břeh však hlídají vojáci, protože leží na

Jordánské straně. Jelikož už se nacházíme hodně nízko pod hladinou světového oceánu, panuje zde příjemných 37 °C ve stínu.

Většina z nás obnovuje symbolicky svůj křest politím z PET láhve (foto 2), nikoliv však br. Bonaventura, který si s sebou vzal albu, ve které se po vzoru mnoha pravoslavných turistů vrhá přímo do vod Jordánu (foto 3).

Odtud už míříme do Jericha, které se dnes nachází na Palestinském autonomním území. Je málo známé, že Jericho je jedním z nejstarších měst na světě. Archeologické nálezy zde dosvědčují kontinuální osídlení již od doby asi 9000 let př. Kr. Zastavujeme u směnárny, kde si někteří bratři potřebují vyměnit peníze. Oproti izraelským městům zde panuje velký nepořádek a já přemýšlím, zda by se mi chtělo opouštět autobus. Ihned se k autobusu vydává chlapík, který cítí možnost snadného zisku nějakého druhu oběživa (nejlépe amerických dolarů) od cizinců. Má smůlu, řidič ignoruje jeho posunky a dveře neotvírá. Následně vyrážíme k ruské ambasádě. Na její zahradě se dnes nachází fikovník, turistům prezentovaný jako fikovník Zacheův. Není to samozřejmě onen proslulý strom, na který veřejný hříšník z evangelia vylezl, aby spatřil Ježíše, až půjde kolem. Nicméně strom je to impozantní (foto 4). Při výjezdu z Jericha ještě zastavujeme na parkovišti u místního obchodu, kde lze už od pohledu koupit asi vše, od kuchyňských potřeb po zbraně. Ale je zde nádherný pohled na

Horu pokušení (foto 5). Poté, co se kolem autobusu prožene stádo ovcí a koz (foto 6), vyrážíme na cestu do Jeruzaléma, kterou si ještě zpestříme návštěvou kaňonu Wadi Qelt, ale o tom až příště...

Br. Jeremiáš

Duchovní obnova pro mladé na Velehradě

Ve dnech 8. až 10. března jsme prožili úžasný víkend s mladými na další duchovní obnově na Velehradě na téma „Přijmi dar“. Asi 110 účastníků mohlo rozjímat nad darem, kterým je pro nás Pán Ježíš, kterým jsme i my sami, kterým je pro každého z nás Boží pozvání k následování, a nakonec i ke konkrétnímu životnímu povolání. Během víkendu zazněly přednášky, bylo možné využít přítomné kněze k přijetí svátosti smíření a k duchovním rozhovorům. Každý den jsme slavili mši svatou a ráno byla možnost pomodlit se společně modlitbu ranních chval. V sobotu se účastníci podle zájmu rozdělili do skupinek na různé workshopy a večer proběhly chvály s odevzdáváním našich problémů, bolestí, trápení a nejistot k Ježíšovu kříži.

*Za tým OFM a OSF
Br. Jeremiáš*

Setkání u arcibiskupa

Podobně jako v loňském roce, pozval i letos arcibiskup, Mons. Jan Graubner, zástupce všech farností I. pražského vikariátu k přátelskému setkání a popovídání, které se letos konalo v krásném refektáři kláštera dominikánů v Jilské ulici. Za naši farnost se tohoto setkání, které mělo podtitul „co se nám letos povedlo, čím bychom mohli inspirovat ostatní“ zúčastnil o. Filip, o. Bonaventura a dvě členky farní rady. Ti vyslechli řadu pozitivních a optimistických příkladů toho, co vše je možno ve farnostech s farníky a (nejen)

pro farníky dělat, a také oni informovali o tom, co se daří u nás. Pokud máte i v nějaké zajímavé tipy a nápady, neváhejte se s námi o ně podělit. Kontakty najdete na naší webové stránce (můžete také přijít během našich hodin pro veřejnost na faru, zúčastnit se naší pastorační rady nebo nám napsat na Fb).

Křížová cesta pro rodiče s dětmi

O poslední postní neděli před Velikonocí uspořádala naše farnost přede mší svatou pro rodiče s dětmi v Michalské kapli speciální křížovou cestu s texty, které jsou srozumitelné pro všechny věkové kategorie. Tuto křížovou cestu vedl o. Bonaventura.

Křížová cesta na Petříně – Květná neděle 24. března 2024

Na Květnou neděli jsme jako každý rok uskutečnili křížovou cestu na Petříně. Zúčastnilo se přibližně 30 lidí, nejenom z farnosti od Panny Marie Sněžné. Křížovou cestu vedl br. Bonaventura OFM a modlitby u jednotlivých zastavení si rozebrali účastníci křížové cesty. Počasí bylo už „aprilové“, tak jsme si užili sluníčka i deště a větru.

Br. Jeremiáš

Ekumenická křížová cesta na Zelený čtvrtek

Administrátor kostela sv. Vavřince na Petříně Petr Jan Vinš pozval všechny křesťany k již tradiční ekumenické křížové cestě, při níž si účastníci připomněli a vnitřně prožili utrpení Pána Ježíše Krista, pastýře, který všechny společně volá do jednoho svatého společenství.

Za těch mnoho let se křížové cesty účastnili duchovní a věřící ze starokatolické, římskokatolické, československé husitské a pravoslavné církve, i zástupci z různých evangelických církví.

Všichni se sešli 28. března ve 21 hodin u kostela sv. Vavřince a vydali se po Petřínské křížové cestě, vybudované v roce 1738 (ta navázala na první pobožnost křížové cesty, která byla slavena v petřínském kostelíku v roce 1733 jako první na našem území).

Pro všechny účastníky, ve svém srdci putující spolu s trpícím Spasitelem, to byl nezapomenutelný duchovní zážitek a požehnaný počátek Velikonoc.

Více na: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Křížová_cesta_\(Petřín\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Křížová_cesta_(Petřín))

Redakce

Kam až musíme přiběhnout, abychom směli i my spolu s Ježíšovými učedníky vstoupit do prázdného hrobu, aby ON sám nám

v něm mohl otevřít náš zrak, proměnit naše srdce a pozvat nás k nové naději, nad kterou již žádná smrt nemá svou moc.

Kéž se se Zmrtvýchvstalým Kristem dokážeme setkávat každým dnem, abychom v jeho světle viděli naše bližní a směli směřovat k němu do nebeské slávy.

S velikonoční radostí přeji vše dobré a k životu z víry, v naději a lásce žehnám!

P. Jan M. Vianney Dohnal OFM

Zelený čtvrtek

Velký pátek

Bílá sobota

Příjezd do Číny

Z ostrovní části jihovýchodní Asie (u Odorika Dolní Indie nebo prostě Indie), která „zahrnuje 24 tisíc ostrovů“, doplul Odorik po mnoha dnech do jižní Číny (Odorikova Horní Indie): „*A když jsem plul oceánem na východ mnoho dní, [připlul jsem] do oné vznešené provincie Manzy, kterou nazýváme Horní Indie.*“ První Odorikovou zastávkou v Číně byl Kanton (známý v Evropě jako *Cens-Kalan*, *Censcalan*, u Odorika *Senstalaria* apod.), kam dospěl cestou z Indie někdy koncem roku 1324. „*Prvním městem oné [provincie], kam jsem vstoupil, je Senstalaria, jež je dobře třikrát tak velké jako Benátky. Je vzdáleno od moře jeden den a leží na jedné řece, jejíž voda kvůli samotnému moři zaplavuje zemi [do vzdálenosti] dobře dvanácti dní [...]. Jenom jedině toto město má více loďstva a tržišť, než může mít celá Itálie.*“ Přes Čchüan-čou (v evropských dobových pramenech známé jako *Zayton*, *Zaiton*, *Zaycon*, *Zaton*, *Zanton*, *Kaitam*, *Saitan*, *Kaycon*, *Chaicham* apod.), které bylo biskupským sídlem ve správě františkánských misionářů, dále přes Fu-čou (*Fuzo*, *Fucho*, *Fuko*, *Fuco*, *Fuc*, *Suctio*, *Sucho* apod.), Chang-čou (*Cansaia*, *Cansana*, *Cansay*, *Chansay*, *Casai*, *Campsay*, *Ahamsane*, *Cansave* apod.), Nanking (*Chilefo*, *Chilenfu*, *Chilemphe*, *Chilopho*, *Ghilepho*, *Chilenzo*, *Chyleso*, *Chisenzo* apod.) a města na Císařském průplavu (též Velký čínský průplav) dospěl kolem roku 1325 do Chánbalyku (*Cambalech*, *Cambalet*, *Cambalec*), respektive Ta-tu (*Taydo*, *Taydu*, *Caido* apod.), hlavního města Mongolské říše na území dnešního Pekingu.

Chánbalyk v Odorikově době (rekonstrukce)

Města, jimiž Odorik procházel, na něj udělala patričný dojem, zejména svou velikostí. U každého města, jímž projížděl, se Odorik snaží naznačit jeho velikost, zpočátku srovnáváním s evropskými městy. Tak například *Censcalan* (Kanton) je podle něj „veliký jako troje Benátky“ a *Zayton* (Čchüan-čou) „dvakrát tak velký jako Boloňa“. Avšak jak cestoval dále a měst svou velikostí v Evropě nevídaných přibývalo, byl nucen tento přístup opustit, a odhadoval proto velikost měst na míle. Tak například *Fucho* (Fu-čou) má „obvod třiceti mil“, *Cansaia* (Chang-čou) „dobře sto mil po obvodu“ a *Chilenfo* (Nanking) má hradby s „obvodem čtyřiceti mil“. *Cambalech* (Chánbalyk) a *Taydo* (Ta-tu) dohromady mají obvod „více než čtyřiceti mil“. A tak téměř u každého města, do něhož vstoupil, Odorik nejdříve odhaduje jeho velikost.

V jihočínských městech

Odorik přijel do Číny, kde již fungovala františkánská mise. Františkánští biskupové ve třech městech na jihovýchodním pobřeží Číny zřídili tři sídla (*loca*): jedno bylo v Čchüan-čou, druhé v Chang-čou a třetí v Jang-čou. Město Čchüan-čou (*Zayton*) v dnešní provincii Fu-ťien bylo ve 14. století sídlem sufragánního biskupství, které krátce před Odorikovým příjezdem založil (roku 1313) chánbalický arcibiskup Jan z Montecorvina: „*Odešel jsem odtamtud (tj. z Kantonu) a poté, co jsem prošel mnoha zeměmi a městy, přišel jsem do vznešeného města jménem Zaycio (Zaytio?), v němž naši menší bratři mají dvě sídla [...].*“ Odorik přijel do Zaytonu kolem roku 1324. Z biskupů vysvěcených v roce 1307 byl v té době naživu pouze jediný: Ondřej z Perugie. V Zaytonu Odorik pravděpodobně, alespoň podle většiny rukopisů jeho cestopisu, uložil ostatky mučedníků z Thány. Zdá se, že misionářské úspěchy byly v tomto městě okamžité. Jak víme z dopisů Peregrina z Castella, Ondřeje z Perugie a Jana Marignoly, byly zde postaveny celkem tři kostely.

Lodě v přístavu Čchüan-čou (*Zayton*),
13. století

Jan z Montecorvina

Jistá arménská bohatá dáma nechala v Zaytonu postavit kostel pro nově příchozí křesťany a arcibiskup Montecorvino z něj učinil katedrálu, již svěřil prvním biskupovi Gerardovi (biskupem v letech 1313–1318). Druhý kostel byl postaven z iniciativy Ondřeje z Perugie po roce 1322 a třetí kostel a přilehlé fondaco čili ubytovnu pro zahraniční obchodníky zmiňuje Jan Marignola. Vedle křesťanů byla ve městě velká komunita muslimských obchodníků, jelikož Zayton byl v té době předním mezinárodním přístavem Číny. Avšak Odorik, který jinak přítomnost „Saracénů“ v různých místech zaznamenává, se o nich tentokrát nezmiňuje.

Během svého pobytu v Zaytonu Odorik navštívil místní buddhistický klášter, který, jak se zdá, na něj udělal patřičný dojem: *„Je tam mnoho klášterů vyznavačů, kteří uctívají modly. I já jsem [byl] v jednom klášteře, v němž byly tři tisíce oněch vyznavačů, kteří měli ve své péči jedenáct tisíc model. A jedna [z těch model], jež se zdála menší než ostatní, byla tak velká, jako se u nás zobrazuje svatý Kryštof. Byl jsem tam náhodou v tu dobu, kdy krmí své bohy, a viděl jsem, že všechna jídla, která jim lidé obětují, jsou velmi horká [...].“* Někteří autoři se domnívají, že tímto klášterem byl Kchaj-jüan-s’ (開元寺 *Kāiyuán Sì*), založený roku 686 pod jménem Lien-chua-s’ (蓮花寺 *Liánhuā Sì*, „Klášter leknínu“). Dnešní jméno dostal tento klášter za éry Kchaj-jüan (713–741) dynastie Tchang.

Hlavní hala kláštera

Milí čtenáři, věřím, že se vám moje povídání o putování bl. Odorika líbí. V tomto čísle jsme s ním došli do Číny, kde ho na chvíli opustíme a budeme se věnovat dalšímu seriálu v pořadí. K Odorikovi se vrátíme zhruba po půl roce a přineseme vám informace o jeho pobytu na dvoře Velikého chána.

S pozdravem

Vladimír Liščák a redakce Sněžanky

K ZAMYŠLENÍ

Stigmata

Letos uplyne 800 let od stigmatizace sv. Františka z Assisi. Tuto událost klademe na 17. září, a proto letos oslavíme kulaté výročí této události. V lednovém čísle jsme již otiskli text z legendy, který o události vypráví a tentokrát bychom se zkusili podívat na jev stigmat ve větší šíři. Text připraví možná více otázek, než odpovědí, ale jde o tolik rozporuplné a tajemné téma, že nemá smysl předstírat, že známe všechny odpovědi.

Původ slova „stigma“

Předně začněme definicí, co to stigmata jsou. Jde o rány umučení Ježíše Krista, které se mystickým způsobem projeví na těle zbožného křesťana.

Samotný termín je přejatý z řeckého *stigma* (στίγμα), což znamená *značku, znamení*. Typicky jde o tetování, kterým je označen otrok, služebník chrámu, nebo voják. Toto slovo užívá v listu Galat'anům sv. Pavel, když říká: „A pro budoucnost ať mě už s těmi věcmi nikdo neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím *znamení*, že náležím Ježíšovi.“ (Gal 6,17) I když za slovem „znamení“ stojí v originále „stigmata“, bylo by chybou si představovat, že Pavel byl stigmatizován v podobném smyslu, jako například sv. František. Kontext je takový, že Pavel se pře s misionáři, kteří tvrdí, že s Kristem je třeba přijmout celý židovský zákon, včetně obřizky. Pavel naopak tvrdí, že obřizka již není potřeba. Ta byla znamením smlouvy s Abrahámem, avšak Pavel ukazuje, že na svém těle má jiné znamení, kterým může ukázat, že patří Ježíšovi. Pravděpodobně „znamení, že náleží Ježíšovi“ jsou Pavlovy jizvy po bičování

a kamenování pro Ježíšovo jméno. Tento význam je krásně patrný z překladu Slovo na Cestu: „A ať už mi nikdo nemluví o nějakém tělesném odznaku vyvolení. S Kristem jsem spojen utrpením, o tom svědčí jizvy na mém těle.“

Podoba stigmat

Klasickou podobou stigmat je pět ran v těle mystika umístěných tak, jak je známe ze zobrazení Ježíše na kříži: dvě v dlaních, dvě v nártch a jedna v pravém boku. Mohou se ale vyskytovat i stopy po trnové koruně, krvavé slzy, pocení krví, nebo rány po bičování. Stigmata mohou být jak trvalá, tak přechodná, mohou se například objevovat v určité dny, nebo za určitých okolností (např. po svatém přijímání). Tvar, velikost i podoba stigmat se také liší, může se jednat o rány, o vystouplá znaménka, zkrátka mohou nabývat nejrůznějších forem.

Původ stigmat

Je celá škála možností, jak stigmata vznikají. Zkusme ji pojmout v co největší šíři, proberme interpretace zbožné i skeptické, medicínské i psychologické, připusťme si pomyslet, že může jít o zázrak, o patologii, nebo i o podvod. Naším úkolem není věc rozřešit, spíše nahlédnout, jak kontroverzním tématem jsou tyto mystické rány Ježíše Krista.

Jednou z možností, jak stigmata vznikají, je přímý zázračný zásah Boha zvenčí. V takovém případě je zvláštní, že by se rány Ježíšovy ukazovaly na těle mystika v dlaních (jak bývají zobrazovány), nikoliv v zápěstích (kde se nacházely historicky).

Další možností je, že Bůh působí jako vzdálená příčina skrze mystikovu psychosomatiku. Stigmatik se natolik sjednocuje s Kristem v modlitbě, že jeho identifikace se projeví i tělesně právě ranami Ježíšovými.

Stigmata jsou ovšem jevem nejen mystickým, ale rovněž fyziologickým, proto je legitimní se ptát po původu stigmat z hlediska medicíny. Na tomto poli se můžeme setkat s celou škálou názorů a je nutno podotknout, že pravděpodobně ne u všech stigmatiků šlo o stejný jev.

Podle *Dizionario francescano* se někteří lékaři a psychologové domnívají, že se stigmata vyskytují u hysteriků. Mají zde vliv temperament, oslabení fyzické konstituce, půst a dále mystické prostředí (modlitby, četby, obrazy) atd.

Případně by mohlo jít o vliv určitého druhu stresu, takže by mohlo dojít k proměně tkání v oblasti stigmat, podobně jako k němu dochází při různých traumatech, vyčerpání, atp. V takovém případě je toto lékařské vysvětlení celkem kompatibilní se shora uvedenou teorií, která počítá s Bohem jakožto vzdálenou příčinou.

Dalším výkladem je, že se jedná o některé vzácné choroby, které jsou v nábožném prostředí interpretovány nábožně. I v odborných časopisech (dermatologie, hematologie, psychiatrie) se objevují úvahy, jaký je vztah mezi stigmaty a chorobami, při kterých dochází ke spontánnímu krvácení z různých částí těla.¹ Skeptikové obvykle přikládají v této věci rozhodující význam nikoliv záhadným symptomům choroby, ale nábožnému očekávání stigmatikových obdivovatelů. Taková kritika rozhodně není dílem osvíceného novověku. Například již v roce 1361 mnich Leonard Mathioli pohrdá tímto mystickým jevem následujícími slovy: „Blažený František při jídle ošklivě spadl z nějakého olivovníku a bratři z toho udělali, že měl stigmata.“

Další možností je, že stigmata si údajní mystikové způsobují sami. Existují například popisy případů, že váleční zajatci se za těžkého hladu hrubě sebepoškozovali. Tato úvaha má opodstanění v tom, že velká část stigmatiků podstupovala těžké pústy, nebo dokonce byla živa ze samotné eucharistie. Velmi zajímavé vysvětlení přináší psycholog Leonard Zusne (1924–2003), který říká, že stigmatici si mohou způsobovat rány nevědomě: „Nejprve si vsugerují svědění a pak se škrábou, aniž by si toho byli vědomi. Takový postup si lze u sugestibilních osob dobře představit, zvláště pokud si za předmět rozjímání kladou obraz ukřižování (ať skutečný, nebo v představivosti) a pokud je jejich hlavní touhou přijetí stigmat. V pozadí může být nevědomý konflikt a touha uniknout z neúnosné situace a vynutit si tak péči o svou osobu. V takovém případě jde o hysterickou konverzní reakci.“

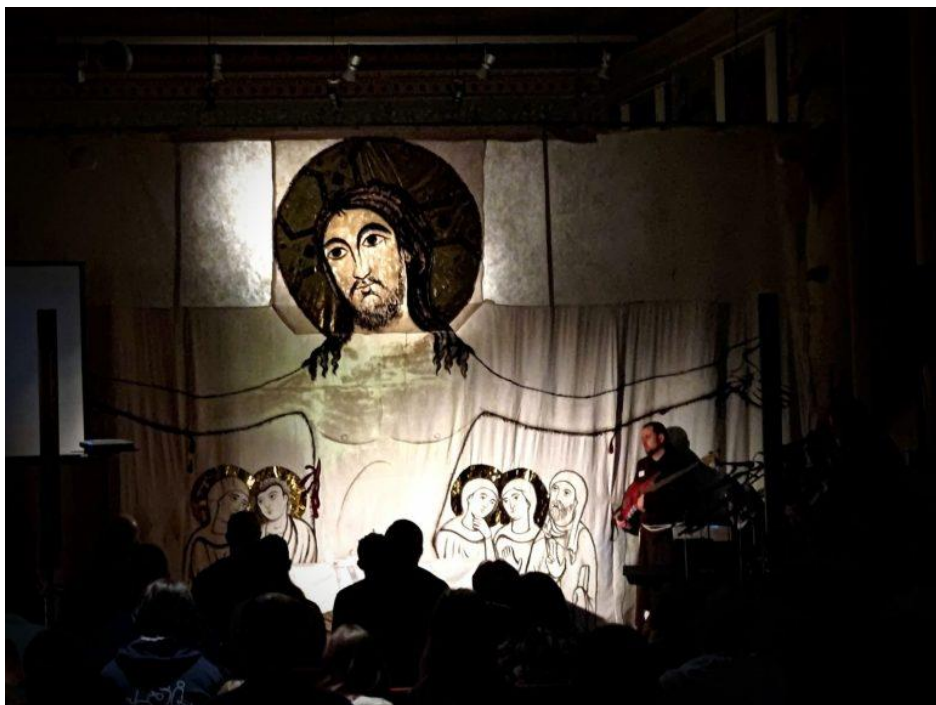
Poslední možností je, že stigmatici jsou čistí podvodníci. Takovým případem je například Maria Rosa Serra (1766–?). Tato kapucínka sardinského konventu v Ozzieri dostala v květnu 1801 stigmata. Papežský vyslanec ji zcela nekriticky

¹ srov. Kechichian E., Khoury E., Richa S., Tomb R., *Religious stigmata: a dermatopsychiatric approach and differential diagnosis*. Int J. Dermatol. 2018.; Kluger N., Cribier B., *Les stigmates: de Saint-François d'Assise à l'hématidrose idiopathique*, Ann Dermatol Venereol. 2013; Ratnoff O. D., *The psychogenic purpuras: A review of autoerythrocyte sensitization, autosensitization to DNA, "hysterical" and factitial bleeding, and the religious stigmata*. Semin Hematol 17 (1980): 192–213. aj.

uvěřil a potvrdil pravost tohoto jevu. Následně byla jednomyslně zvolena za abytyši. Do kláštera proudily davy věřících, zvláště v pátky, kdy její rány krvácely, aby se účastnili seancí, při nichž mladičká abatyše krvácela a omdlívala. V roce 1805 ale nový biskup Antioco Azzei nařídil vyšetřování a výsledkem bylo odhalení podvodu. Maria Rosa Serra se přiznala a byla vykázána z konventu. Samozřejmě z podvodu bývají skeptiky podezřívání všichni stigmatici en-bloc. Lze si dobře představit, že veliký podíl stigmatiků (různé databáze jich shromáždily kolem 300 osob) ve skutečnosti vše jen předstírali. Pochybnosti se vznášejí i nad nejznámějšími případy, jakými jsou sv. František, sv. Padre Pio, nebo Terezie Neumannová (1898–1962).

Br. Bonaventura

(pokračování příště)

Pravidelné bohoslužby v kostele Panny Marie Sněžné

všední dny: 8.00, 18.00 (po mši sv. večerní nešpory)
neděle: 9.00, 10.15 (pro rodiny s dětmi), 11.30, 18.00
denně: 17.30 modlitba růžence
čtvrtek: 19.00–20.00 tichá adorace v kapli sv. Michala
Pobožnost u hrobu 14 mučedníků bude v pondělí 15. 4. v 19.00 hodin.

Bankovní převod:

Děkujeme, že přispíváte na provoz farnosti.

Fara: Jungmannovo náměstí 18, Praha 1, pms@efara.cz, tel.: 222 246 243

Farář: P. Filip Jan Rathouský OFM

Farní vikář: P. Bonaventura Ondřej Čapek OFM

Hodiny pro veřejnost: Po, Út, St (pouze po předchozí domluvě s farářem);
Čt 14–16.00; Pá 9–11.30.

Aktuální informace najdete na internetu: www.pms.ofm.cz

Za aktuální reportáže a přípravu snímků redakce děkuje Zuzaně Rebcové a za snímky samotné, i za ilustrace, všem jejich autorům.

Redakce: A. a Z. Bohdaneckých, Ž. Ludviková, tel.: 604 238 059, snezenka.farni@gmail.com
Uzávěrka příštího čísla je 20. 4. 2024.

Náklady na vytištění jednoho čísla farního zpravodaje jsou 15 Kč. Neprodejně.
Dobrovolné příspěvky vhažujte do pokladničky v kostele.